

afrika
V A K F I
AFRICA FOUNDATION

'21 | '22 ARALIK

FAALİYET RAPORU

afrika
V A K F I
AFRICA FOUNDATION

'21 | '22 FAALİYET RAPORU

Afrika Vakfı Faaliyet Raporu
2021–2022 / Aralık

Editör: M. Said Duran
Tasarım: Umut Bayatlı

2023 © Afrika Vakfı
Mart 2023

Afrika Vakfı
Hacettepe Mh. Gelin Sk. No: 8, 06230,
Altındağ, Ankara-Türkiye

+90 312 235 0510
afrikavakfi.org | info@afrikavakfi.org

Her hakkı saklıdır.

Bu raporun hiçbir bölümü, yayıncıların yazılı izni olmaksızın herhangi bir biçimde yeniden basılamaz veya herhangi bir elektronik, mekanik veya diğer yollarla, çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya kullanılamaz.

İÇİNDEKİLER

Takdim

Afrika kıtası, günümüzde birçok açıdan olumsuz olarak hatırlanan ve hakkındaki eksik ve yanlış bilgiler nedeniyle hak ettiği ehemmiyeti göremeyen bir kıtadır. Geçmişte birçok siyasî aktör tarafından çeşitli amaçlarla kaynakları tüketilmeye çalışılan bu coğrafya yalnızca bununla hatırlanamayacak kadar yüksek potansiyele sahiptir. Afrika, genç ve dinamik nüfusu ile zengin kaynakları bünyesinde barındıran ve sahip olduğu kadim kültürü halen yaşatan bir yer olarak öne çıkmaktadır.

Afrika Vakfı olarak, Afrika'ya karşı var olan yanlış ve eksik yargıların önüne geçmeyi, Türkiye ve bölge ülkeleri arasındaki toplumsal hareketliliğin ve iş birliğinin başta akademide olmak üzere çeşitli alanlarda arttırılmasını amaçlıyor ve buna yönelik çalışmalar yürütüyoruz.

Türkiye'nin son yıllarda bölge ülkeleriyle ilişkilerini daha da geliştirmesi, Afrika Vakfı'nın bir sivil toplum kuruluşu olarak benimsediği yaklaşımın haklılığını kanıtlar niteliktedir.

Bu faaliyet raporu, belirtilen perspektif dâhilinde Afrika Vakfı'nın hayata geçirdiği çalışmaların bir bütün halinde ortaya konması, değerlendirilmesi ve ilgili tüm kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Afrika Vakfı olarak, sivil toplum kuruluşlarının ülkeler arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin sağlıklı bir şekilde geliştirilmesindeki rolünün ve Türkiye'de Afrika üzerine yapılan çalışmaların sayısındaki eksikliğin farkında olarak, bu eksiklikleri kapatmak amacıyla faaliyet göstermeye devam edecektir.

Hasan Basri Kurt
Yönetim Kurulu Başkanı

Afrika Vakfı Hakkında

21. yüzyılın gelecek vadeden önemli kıtalarından bir tanesi olan Afrika kıtası barındırmış olduğu genç nüfus, zengin yer altı ve yer üstü kaynakları ile öne çıkmaktadır. Bununla birlikte birçok ekonomik ve siyasî sorunla karşı karşıya kalan kıta, bütün bu zenginliklere rağmen zihinlerde yoksulluk ve açlıkla yer edinmiştir. Afrika Vakfı, bu yaygın yanlış düşünce ve algıları değiştirmek için akademik çalışmalarda bulunmayı amaçlayan vizyonu ile 2015 yılında Ankara merkezli bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyetlerine başlamıştır. Uluslararası aktörlerin kıtadaki faaliyetleri her geçen gün artmakta ve bu aktörler hem kıtada hem de dünya üzerinde siyasî, sosyal ve ekonomik değişiklikler meydana getirmektedir. Türkiye ise 1990'lı yılların sonundan itibaren Afrika ile kurduğu ilişkileri geliştirmeye başlamış, günümüzde ilişkilerini gerek siyasî, gerek ekonomik ve kültürel açıdan geçmişe oranla ileri bir düzeye taşımıştır. Türkiye'nin Afrika ile gelişen ilişkilerinin bir izdüşümü olarak kıtayı daha yakından tanımayı ve ilişkilere katkı sağlayacak sivil unsurların oluşmasını gerekli kıldığı açıktır. Bu noktada Afrika Vakfı da Türkiye ve Afrika ülkeleri arasında siyasî, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetler yürütmeyi ve işbirlikleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Vakıf, ayırım yapmaksızın bütün Afrika ülkeleri ile eşitlik temelinde faaliyetler yürütmeyi; farklı aktörlerle temel insan haklarına ve demokratik ilkelere uygun biçimde ilişkiler geliştirmeyi; bütün çalışmalarını şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde yüksek kalite arayışıyla gerçekleştirmeyi; Afrika'ya ve Afrikalılara yönelik bilinç ve duyarlılığı artırıp toplumsal düzeyde farkındalık yaratmayı ilke edinmiştir. Sonuç olarak Afrika Vakfı, Türkiye ile Afrika arasında siyasî, ekonomik, tarihî, kültürel, sosyal alanlarda ilişkilerin gelişimi için derinlemesine ortak çalışmalar yapmayı, bölge üzerine çalışmalar yapan araştırmacıları bir araya getirerek bilgi üretimini ve paylaşımını sağlayan bir platform oluşturmayı hedeflemektedir. Diğer taraftan disiplinler arası çalışmaları desteklemek amacıyla panel, sempozyum ve seminerler düzenleyen Afrika Vakfı, Türkiye ve Afrika ülkelerinin genç ve dinamik nüfuslarına yerel, ulusal ve küresel düzeyde katkı yapmayı ve iş birliği imkânları sunmayı amaçlamaktadır.

Afrika Akademisi

Afrika Akademisi

Afrika Akademisi; 2019 yılında, ülkemizde Afrika çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla Afrika Vakfı bünyesinde kurulmuştur. Afrika Akademisi, Afrika üzerine kendini yetiştirmek isteyen bireylerin ihtiyacını karşılamak, Afrika çalışan uzman ve araştırmacıların çalışmalarını geniş kitlelere ulaştırabilecekleri bir platform sunmak için faaliyetlerini sürdürmektedir. Afrika Akademisi bünyesinde özellikle lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler için Afrika Temel Eğitim Programı, Afrika özelinde farklı alanlardaki çalışmaların/araştırmaların sunulabileceği tez sunumları, güncel meselelerin ele alındığı seminerler ve çalıştaylar, stajyer arkadaşlarımızla gerçekleştirdiğimiz Afrika Temel Okumaları Programı, ileri düzey akademik okumaların yürütüldüğü Afrika İhtisas Seminerleri; programlara katılan öğrencilerin çalışmalarını paylaşabileceği öğrenci sempozyumları düzenlenmektedir.

2022-23 Akademik senesinde de Afrika Akademisi, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında desteklenmiştir.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI

Afrika kıtası üzerine akademik faaliyetler yürütmek isteyen lisans öğrencilerine yönelik olarak geliştirilmiş ve kademelendirilmiş bir program olan TEP; öğrencileri, bölge hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaları, alanında uzman eğitimcilerden araştırmalarında akademik destek almaları, bölgede konuşulan yerel dilleri öğrenmeleri hususunda ve saha tecrübesi edinmeleri yönünde teşvik edilmektedir.

TEP'in faaliyete başladığı 2019-2020 akademik yılı boyunca program paydaşları ile yapılan gözlem ve analizler neticesinde programın daha verimli hale getirilmesi üzere birtakım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, 2020-2021 dönemi itibarıyla somutlaştırılmış ve yürürlüğe geçmiştir. Ülkemizdeki akademik çevrelerde Afrika ile ilgili araştırmaların ve derslerin sınırlılığı Afrika Akademisi Koordinatörlüğü bünyesinde yürütülen TEP'in planlama ve hazırlık safhasında karşılaşılan en temel zorluklardandır. Bu doğrultuda, geçtiğimiz dönemlerde de olduğu gibi planlama ve hazırlık safhalarında Afrika ve dünya üniversitelerinin çalışmalarından faydalanılmış, seminerlerin yürütülmesinde Türkiye'den alanında uzman eğitimcilerden ve bölgeden gelen uzman hocalardan da istifade edilmiştir.

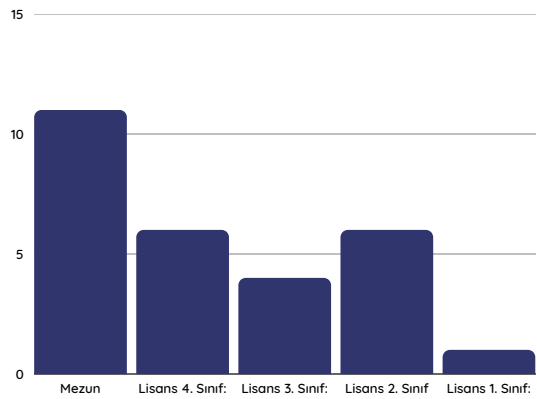
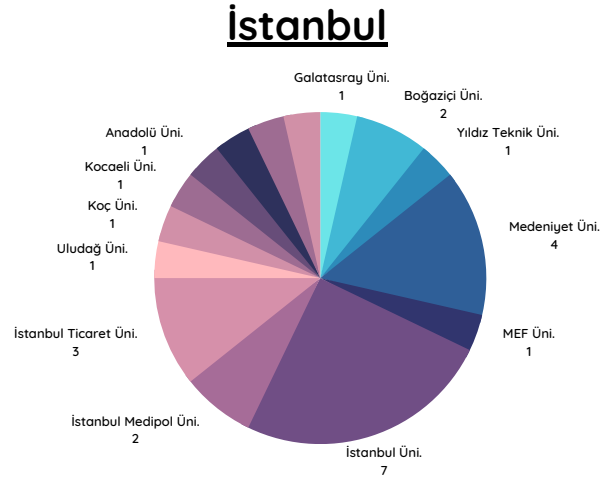
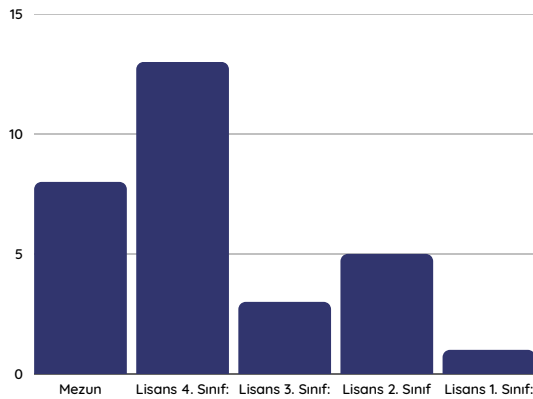
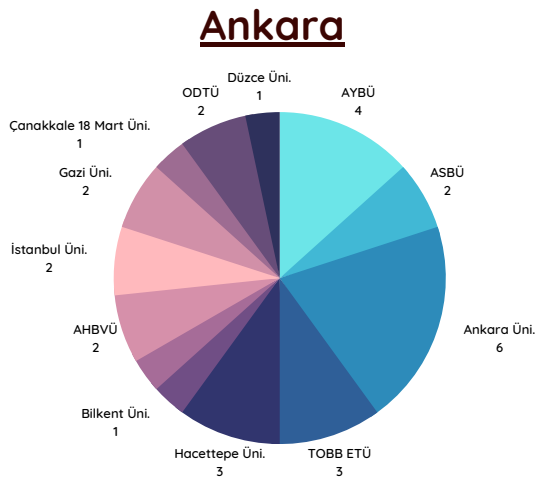

2021-2022 akademik yılında, Covid-19 sebebiyle hibrit eğitim modeline geçilmiş ancak 2022-2023 akademik yılında, İstanbul ve Ankara’da yalnızca yüz yüze eğitim ile devam etme kararı alınmıştır. 2021-2022 akademik yılında TEP’e başlayan öğrenciler, konu ve içeriklerine göre eğitimlerinin ilk iki dönemini tamamlamış ve makale teslimiyle dönemi kapatmıştır, 2022-2023 akademik yılında TEP’e başlayan öğrenciler de kendileri için hazırlanan müfredat çerçevesinde eğitimlerini sürdürmektedir.

2022-2023 TEP BAŞVURU VE KAYIT SÜRECİ

Katılımcılar Afrika Akademisi Temel Eğitim Programına başvurduktan sonra, başvuru bilgileri üzerinden ön elemeye tabi tutulmuş, bu aşamayı başarıyla geçen öğrenciler yüz yüze ya da çevrimiçi mülakata davet edilmişlerdir. 2022-2023 Temel Eğitim Programına başvuran 207 adaydan değerlendirme jürisi tarafından gerçekleştirilen mülakatlar sonrasında 28’i İstanbul’da, 30’u Ankara’da olmak üzere 68 adayın programa katılmasına karar verilmiştir.

2022-2023 TEP BAŞVURU VE KAYIT SÜRECİ

2022-2023 akademik senesi içerisinde TEP Seminerleri, pandemi sonrası yeniden yüz yüze eğitime dönüş yapmıştır. Bu sebeple, 2021-2022 akademik yılında gerçekleştirilen hibrit eğitimin bir parçası olan farklı illerden çevrimiçi katılımlara yer verilmemiş, tüm eğitimler -İstanbul ve Ankara’da- yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Her bir dönemdeki seminerler, bir önceki akademik yılda da olduğu gibi sekiz hafta sürecek şekilde planlanmıştır. Katılımcıların seminerlere düzenli olarak devam etmeleri, haftalık olarak verilen metinleri okumaları, haftalık değerlendirme yazılarını yazmaları, dönem sonunda her ders için birer tane makale yazmaları beklenmiştir.

SEMİNER KONULARI VE İÇERİKLERİ

2020-2021 akademik yılından bu yana Temel Eğitim Programına devam eden öğrenciler için herhangi bir müfredat değişikliği yapılmamış olup, aynı müfredat ile eğitimler sürdürülmüştür. Her akademik yılda işlendiği gibi, 2021-2022 akademik yılında da TEP 2 akademik dönem şeklinde gerçekleştirilmiş, bu iki dönemi başarıyla tamamlayan öğrencilerin dönem sonu ödevleri Afrika Akademisi Notları-II isimli kitapta yayımlanmak üzere editoryal okuma aşamasındadır, kısa bir süre içerisinde yayınlanması planlanmaktadır. 2022-2023 akademik senesi için de geçtiğimiz akademik yılın formatı aynen sürdürülmüş, bu bağlamda her bir dönem için iki seminer işlenmesi planlanmıştır. 2022-2023 akademik yılında, 2021-2022 akademik yılından farklı olarak İstanbul ve Ankara’da eş zamanlı olarak seminerler yüz yüze işlendiği için her bir seminerin en az iki hoca tarafından yüz yüze işlenmesi planlanmıştır. 2022-2023 akademik yılında verilen ve verilmesi planlanan derslerin içerikleri ve öğretmenlerin kısa özgeçmişleri aşağıda sunulmuştur.

2022-2023 Temel Eğitim Programı Güz Dönemi, 15 Ekim 2022 tarihinde başlamış, 3 Aralık 2022 tarihinde ise sona ermiştir. Bahar Dönemi ise 25 Şubat 2023 tarihinde başlayacak olup, 15 Nisan 2023 tarihinde sona erecektir. Böylelikle 2022-2023 akademik yılı Temel Eğitim Programının tamamlanması planlanmaktadır.

Dünya Tarihinde Afrika

Hatice Uğur

Hatice Uğur, 2000 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümünden mezun oldu. 2003 yılında “Understanding Afrikayı Osmani in the Late Ottoman Period: The Case of Zanzibar” isimli çalışmasıyla Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümünde yüksek lisansını tamamladı. Bu çalışma Osmanlı Afrika’sında Bir Sultanlık: Zengibar (Küre Yayınları, 2005) başlığı ile yayınlandı.

Doktora tezini Leipzig Üniversitesi Tarih Bölümü Afrika Çalışmaları Enstitüsünde 19. yüzyılda Osmanlı, Doğu Afrika ve Batı Hint Okyanusu dünyaları arasındaki diplomatik ve sosyokültürel ilişkiler konusunda tamamlamıştır. Ticaret Üniversitesinde, İngilizce Uluslararası İlişkiler ve Afrika Çalışmaları bölümünde Afrika tarihi ve Osmanlı-Afrika tarihi üzerine yüksek lisans dersleri vermiştir. 2014 yılında yapımı tamamlanmış olan ve TRT'nin farklı kanallarında Türkçe, İngilizce ve Kürtçe dillerinde yayınlanmış olan Afrika ve Osmanlılar belgesel lminin (7 bölüm) yapımcısı ve senaryo yazarlarındandır. 2006 yılından bu yana sosyal bilimler alanında çalışmalar yapmakta olan Meridyen Derneğinin yönetim kurulu üyesidir. Masal Kurdu Tıngır Mıngır (Nesil Yayınları, 2006), Masal Uçağı (Erdem Yayınları, 2007), Kandil Simidi Seven Martı (Uçan Balon Yayınları, 2008), Peygamberimin Yıldızı (Uçan Balon Yayınları, 2008) isimli çocuk kitapları bulunmaktadır.

Yunus Turhan

Doç. Dr. Yunus Turhan, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim üyesidir. Lisans eğitimini Karadeniz Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde (2009), Yüksek Lisans eğitimini ise Hacettepe Üniversitesi Uluslararası İlişkiler (İngilizce, 2013) bölümünde “Ulusal Uzlaşma Sürecinde Liderliğin Rolü: Güney Afrika’da Nelson Mandela Örneği” başlıklı yüksek lisans teziyle tamamladı. Ardından, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Uluslararası İlişkiler bölümünde (2019) “The Role Of Faith-Based Non-Governmental Organizations In Turkey’s Humanitarian Aid Policy And Practice” tez başlığı ile dereceyle tamamladı. Doktora eğitimi sırasında 2017-2018 yılları arasında TÜBİTAK bursu ile Oxford Üniversitesinde misafir araştırmacı olarak “İslami Otoritenin Değişen Yapıları ve Toplumsal Değişimin Sonuçları: Ulusötesi Bir İnceleme (CSIA)” araştırma projesinde yer aldı. Daha öncesinde ise; 2006-2007 yılları arasında Güney Afrika’nın Johannesburg şehrinde 1 yıl eğitim aldı ve çalıştı. Mozambik, Tanzanya, Zanzibar, Güney Afrika gibi sahra-altı Afrika ülkelerinde saha çalışmaları yürüttü ve insani yardım projelerinde yer aldı.

Seminerde zihin dünyamızdaki Afrika nosyonunun tarihsel süreçleri, Kara kıta gibi popüler Afrika algılarının kökenleri, Afrika’nın antik medeniyetleri, tarihsel ticaret yolları, Afrika’daki yerel dinler ve Hristiyanlığın gelişim süreçleri irdelenmiştir. İslam dininin, dünyanın farklı yerlerindeki serüveni, kıta ile benzerlikleri ve farklılıkları konuşulacaktır. Coğrafi keşiflerle birlikte değişen dünya algısı ve Afrika kıtasının erken dönem ve modern dönemde Avrupa zihin dünyasındaki çağrışımları ve ilerleyen yüzyıllardaki yansıması olan fiili sömürgecilik ve kıtaya etkileri de seminerin konuları arasındadır. Ayrıca 16. Yüzyıl ile birlikte aynı zamanda bir Afrika devleti olan Osmanlı’nın Afrika kıtasındaki ilk girişimleri, yerli sultanlıklarla olan ilişkileri incelenmiştir.

Afrika Sosyolojisi

Asma Nairi Özen

Kimlik ve bellek çalışmaları alanında doktorasını tamamlamış olan Asma Nairi Özen, hukukçu ve insan hakları aktivistidir. BM Mülteci Örgütü, Uluslararası Af Örgütü ve Building Markets gibi uluslararası kuruluşlarda görev almıştır. Ortadoğu’da mülteci hakları üzerine çalışmalar yürütmektedir. Özen, daha önce Afrika Vakfı Temel Eğitim Programı bünyesinde “Afrika’da Etnisite ve Demografi” dersini vermiştir.

Abdurrahim Sıradağ

Abdurrahim Sıradağ 2006 yılında Sakarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nden mezun oldu. Yüksek lisansını 2009 yılında Johannesburg Üniversitesi (Güney Afrika Cumhuriyeti) Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde tamamladı. Doktora derecesini 19 Aralık 2012 tarihinde Leiden Üniversitesi (Hollanda) Siyaset Bilimi Enstitüsü’nden aldı. 2011 ile 2015 tarihleri arasında Uluslararası Saraybosna Üniversitesi (Bosna-Hersek) Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışan Dr. Sıradağ, 2016-2020 tarihlerinde Kral Fahd Petrol ve Mineral Üniversitesi (Suudi Arabistan) Küresel ve Sosyal Çalışmalar Bölümünde öğretim üyesi olarak çalıştı. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde akademik çalışmalarını sürdürmektedir. İlgi alanları Türkiye- Afrika ilişkileri, Afrika Boynuzu ülkeleri, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Körfez-Afrika ilişkileri üzerinedir.

Bu seminer, Afrika kıtasının sosyolojik yapısına dair giriş mahiyetinde bir seminer olup, temel sosyolojik yaklaşımların yanı sıra Afrika toplumları, kültürleri, dinleri, tarihleri ve ekonomileri ele alınmıştır. Seminer boyunca Sosyoloji nosyonunu başlangıç düzeyinde kazanmak, Afrika kıtasına dair sosyolojik bir bakış açısına sahip olmak hedeflenmiştir.

Afrika Ekonomisi

Ahmet Sedat Aybar

Prof. Dr. Ahmet Sedat Aybar, lisans derecesini Dokuz Eylül Üniversitesi Uluslararası İktisat Bölümünden, yüksek lisans ve doktora derecelerini Londra Üniversitesi SOAS’dan almıştır. Aybar, halihazırda İstanbul Aydın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi ve Finans Bölüm başkanıdır. 1996’da, İngiltere, Denizaşırı Ülkeler Kalkınma Örgütü (ODI) için “Sahra-altı Afrika’ya Yatırım Yapan Kurumsal Yatırımcıların Finansal Yatırım Kararlarının İncelenmesi” projesinde danışmanlık yapan Aybar, 1997-2008 yılları arasında Güney Afrika Cumhuriyeti, Landbank (Ziraat Bankası) Yönetim Kurulu Başkanına, bankanın yeniden yapılandırılması konusunda danışmanlık vermiş; Güney Afrika Cumhuriyeti’nde “Gerçekler ve Yeniden Barışma Konseyi” tarafından görevlendirilen Banka İzleme Komisyonunda danışmanlık yapmıştır. IMF’de çalışan 1200 uzman iktisatçıya yönelik eğitim programı ve audio-vizyon programlarının hazırlanması projesinde araştırmacı olan Aybar, Etiyopya Merkez Bankası

çalışmalarına yönelik, Birleşmiş Milletler tarafından finanse edilen Açık Piyasa İşlemleri konusunda eğitim programı ve uygulama rehberi hazırlanması projesinde görev almış; 2005 yılında Moldova Merkez Bankasına finansal reform ile ilgili danışmanlık vermiştir.

Hacer Atabaş

Hacer Atabaş, Bilgi Üniversitesi Ekonomi Politik ve Toplum Felsefesi ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinden çift anadal ile lisans derecesini ve Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü'nden de yüksek lisans derecesini elde etmiştir. Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde, kalkınma yardımı mekanizması olarak Türkiye Bursları uygulaması üzerine doktora çalışmasını sürdürmektedir. Avner Greif'in "Kurumlar ve Modern Ekonominin Gelişimi: Orta Çağ Ticaretinden Dersler" kitabını yakın bir geçmişte Türkçe'ye kazandıran Atabaş, Afrika Vakfı'nda araştırmacı olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Afrika ekonomilerindeki ana kalkınma ve büyüme eğilimlerinin ele alınacağı bu programda, nüfus ve istihdam konuları başta olmak üzere, köleliğin etkisi, sömürgecilik, bağımsızlık ve demografik değişim incelenecektir. Afrika'nın kalkınma deneyimi, teknolojik değişim, toprak ve su kullanımı, tarım, sanayileşme ve dış ticaretini, yoksulluk ve gelişme perspektifinden ele alınmıştır. Tüm bu alanlar insan emeğinin nasıl harekete geçirildiği, emek piyasalarının nasıl düzenlendiğinin derinlemesine incelenmesini gerekli kılmaktadır. O yüzden bu program, özellikle Sahra-altı ülkelerin farklı deneyimlerine bir yandan emek piyasa yapıları üzerinden bakarken diğer yandan yoksulluk, dış ticaret ve finansal yapılarını ele alarak ilerlemesi planlanmıştır. Afrika kıtasının kalkınma deneyimini bir trajedi olarak değerlendiren söylem yerine daha gerçekçi alternatif söylemlere vurgu yapılacaktır. Hedeflenen öğrenci kazanımları; Afrika kıtasındaki ekonomik kalkınma deneyimlerindeki farklılıkları ve nedenlerini tanımak, bölgesel düzeyde iktisadi kalkınma farklılıklarının nereden kaynaklandığını tanımak, tarımın geçmişten günümüze Afrika kalkınması için önemini anlamak, Afrika'daki kırsal yoksulluğun cinsiyet boyutunu kavramak , emek piyasalarının ana unsurlarını ve yapılarını tanımak, bunların ülkeler arasındaki farklarını görmek, HIV-AIDS gibi hastalıkların emek piyasalarına ve genelde Afrika kalkınması konusunda oynadığı rolü anlamak, ticaret ve sanayileşme politikalarının hangi çerçevede uygulandığını kavramak, finans ve mali yapılanmaların önemini Afrika kalkınması özelinde değerlendirebilmek, güvenlik ve iyi yönetişimin hangi koşullarda uygulandığını ve kalkınmayı nasıl etkilediği ile ilişkilendirebilmektir.

Afrika Siyaseti

İdris Buta

Uluslararası İlişkiler doktora adayı olan İdris Buta, Jimma Üniversitesi'nde Afrika'da yönetim ve uluslararası ilişkiler alanlarında dersler vermektedir. İlgi alanları arasında Afrika'da devlet inşası, sömürge sonrası devletlerin ulusal kimliği, ulusal kimlik- bölgesel güvenlik ilişkisi, etnik politika ve ulusal güvenlik, Pan-Afrikacılık ve Afrika Birliği yer almaktadır.

Volkan İpek

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Daha sonra İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde bütünleşik doktora başladı. Tez çalışmasında Fas Krallığı'nın 1987 Avrupa Ekonomi Topluluğu'na yaptığı üyelik başvurusunu Faslı kimliği açısından inceledi. Fas, Fildişi Sahili, Mali, Gambiya ve Ruanda'da çeşitli akademik profesyonel görevlerde yer aldı. "Türkiye'nin Saharalı Afrika dış politikası: Bir post uluslararasılık yaklaşımı" ve "Değişen Kenya'da Türkiye modeli" adlı iki makalesi bulunmaktadır. "Mali'deki Tuareg Krizi" ve "Afrika terörizmi" üzerine iki konferans vermiş, 2010 FIFA Güney Afrika Dünya Kupası organizasyon ekibinde rol almıştır.

Afrika'daki siyasal sistemlere bir giriş niteliğindeki bu seminerde öğrencilere Afrika'daki siyasal yapının sömürge öncesi dönemden sömürge sonrası egemen devletlerin oluşumuna kadarki dönüşümünü anlatmayı amaçlamıştır. Sömürgeci mirasının Afrika'daki devlet ve siyasal sistemlerin doğasını nasıl şekillendirdiğine özel olarak odaklanılmıştır. Sömürgecilik karşıtı hareketlerin ve kurtuluş mücadelelerinin farklı biçimleri ile bunların sömürge sonrası dönemde siyasi sistemi nasıl etkiledikleri ülkelerin özgün tarihsel bağlamlarında tartışılmıştır. Egemen devletlerde birinci nesil liderlerin ulus inşa politikaları ve Afrika Birliği Örgütü aracılığıyla kıta rejimini oluşturma girişimleri ele alınmıştır. Farklı rejim türlerinin özellikleri, Afrika siyasetinin özgün sorunları, "Big-Men-Politics" ve "neo patrimonyalizm" kavramları incelenmiş olup, Afrika devletlerinin Soğuk Savaş sonrası krizleri, siyasi geçiş ve çatışmaları "Afrika'nın sorunlarına Afrikalı çözümler" yaklaşımı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

R ile Veri Analizi

Bekir Gür

Doktorasını Utah State Üniversitesinde öğretim teknolojisi alanında tamamladı. Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Daha önce, California Üniversitesi, Berkeley'de Yükseköğretim Araştırmaları Merkezinde misafir araştırmacı olarak bulundu. SETA'da eğitim araştırmaları direktörlüğü yaptı. YÖK'te başkan danışmanı ve MEB'de bakan danışmanı olarak çalıştı. Star Gazetesinde köşe yazarlığı yaptı. Ayrıca, 2016 yılında Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na temsilen Fulbright Komisyonu üyeliği yaptı. Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından kurulan Bilim ve Eğitim Politikaları Çalışma Grubu üyeliği yaptı.

R programlama dili; akademik faaliyetlere katkı sunma amacıyla birlikte, veri bilimciler, analistler ve istatistikçiler için yararlı bir araçtır. R öğrenimi, finansal modelleme, nüfus, demografik çalışmalar, oy davranışları ve daha fazlası gibi karmaşık analizleri yönetme becerisi ve veriyle ilgili çeşitli hedeflerin analizi için kıymetli bir yöntem olarak akademide, kamuda ve özel sektörde yer edinmiştir. Bu doğrultuda Afrika Vakfı olarak, araştırmacılarımızın kişisel gelişimine katkı sunmak amacıyla açılmış olunan 'R ile Veri Analizi' dersi 8 hafta sürmüştür.

Seminerler ve Paneller

Seminerler ve Paneller

AFRICAN NATIONALISM FROM THE COLONIAL PERIOD TO THE PRESENT

25 Kasım 2021 Perşembe 15:00

Dr. Jean-Philippe Gunn

TÜRKİYE - AFRIKA ZİRVESİNE DOĞRU: AFRIKA ZİRVE DİPLOMASİSİ

7 Aralık 2021 Salı 22:00

Gökhan Kavak (Gazeteci | AA), (Moderatör) Muhammed Yasir Okumuş (ASBÜ) (Moderatör), Serhat Orakçı (İnsamer Afrika Uzmanı), Hatice Çelik (ASBÜ), Neba Ridley Ngwa (Asistan Eğitimci, International Relations Institute of Cameroon (IRIC)), Mürsel Bayram (ASBÜ), Segah Tekin (Necmettin Erbakan Üniversitesi), Elem Eyryce Tepeciklioğlu (Doç.Dr. Afrika Çalışmaları Uzmanı), Mehmet Özkan (MSÜ)

UNPACKING THE AFCFTA: AGREEMENT, INTERNATIONAL DEVELOPMENT, CO-OPERATION

14 Aralık 2021 Salı 15:00

Dr. Mehmet Köse (Moderatör, Africa Foundation), Ashraf Patel (Wits Business School), Dr. Afrika Kiiza (Hamburg University)

HISTORY AND TRANSFORMATION OF SOMALI ARMY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

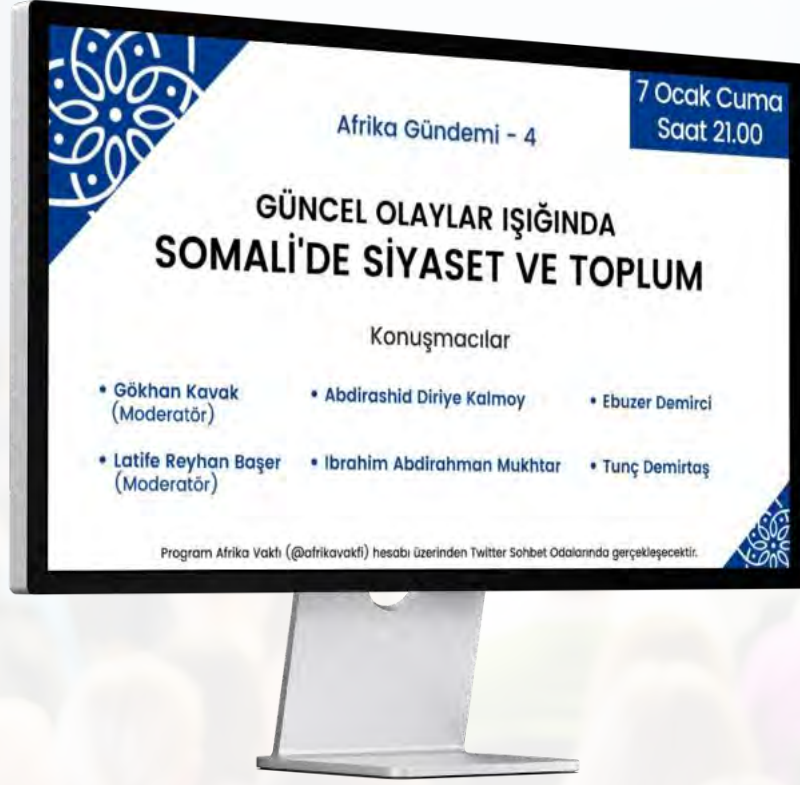
---

29 Aralık 2021 | Perşembe 16:00

Dr. Mohamed Haji Ingiriis

GÜNCEL OLAYLAR IŞIĞINDA SOMALİ'DE SİYASET VE TOPLUM

7 Ocak 2022 | Cuma 21:00

**Gökhan Kavak, Abdirashid Diriye Kalmoy, Ebuzer Demirci,
İbrahim Abdirahman Mukhtar, Tunç Demirtaş**

AFRIKA'DA ASKERİ DARBELER: İÇ VE DIŞ NEDENLERİ

29 Ocak 2022 | Cumartesi 21:30

Gökhan Kavak, Mohamed Hissein, Idris Jallow , Dr. Murat Yiğit

AFRIKA'DA ÖĞRENCİ OLMAK

9 Mart 2022 | Çarşamba 20:00

Esmâ Karadağ, Burak Yetimoğlu, Mehtap Anaz

GÜNEY AFRIKA-TÜRKİYE EKONOMİK İLİŞKİLERİNİN GELECEĞİ

---

25 Mart 2022 | Cuma 11:00

Prof. Maurice Radebe (Wits Business School), Dr. Mehmet Köse, (Afrika Vakfı), Ayşegül Kandaş (Büyükelçi, Türkiye Güney Afrika Büyükelçiliği), Prof. Mills Soko (Wits Business School), Willem van der Spuy (Güney Afrika Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı), Alan Mukoki (Güney Afrika Ticaret ve Sanayi Odası), Abubekir Salim (Türkiye-Afrika İş Konseyi ve MÜSİAD Güney Afrika), Zodwa Mabuza (Afrika Kalkınma Bankası)

HISTORY, CONFLICT AND THE MAKING OF A MODERN SOUTH AFRICA

---

21 Kasım 2022 | Pazartesi 16:00

Dr. Imraan Buccus (Durban Teknoloji Üniversitesi)

**STAJ PROGRAMI KAPSAMINDA STAJYERLERLE
BIRLIKTE DÜZENLENEN AFRIKA TEMEL OKUMALARI
TAHLILLERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.**

---

10 AĞUSTOS 2022 | ÇARŞAMBA 14:00

**AFRIKA VAKFI ARAşTIRMA ASİSTANLARINDAN
IDRİS JALLOW'UN "AN ANALYSIS OF FAILURES IN
ADRESSING INTERNAL SECURITY IN NIGERIA"
BAşLIKLI TEZİNİ SUNMUřTUR.**

---

20 MAYIS 2022 | CUMA 16:00

Ziyaretler

Ziyaretler

**AFRICA IN MOTION VE KALKINMA ATÖLYESİ
TEMSİLCİLERİ VAKFIMIZI ZİYARET ETTİ.**

29 MART 2022 | SALI 11:00

HABEŞİSTAN KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ DERNEĞİ (HAKİD) TEMSİLCİLERİ VAKFİMİZİ ZİYARET ETTİ.

20 MAYIS 2022 | CUMA 16:00

**ZİMBABVE CUMHURİYETİ BÜYÜKELÇİSİ SAYIN
ALFRED MUTIWAZUKA "TÜRKİYE-ZİMBABVE
İLİŞKİLERİ" BAŞLIKLİ ETKİNLİĞE KATILIM
SAĞLAYARAK VAKFİMİZİ ZİYARET ETMİŞTİR.**

21 MAYIS 2022 | CUMARTESİ 14:00

**AFRIKA-TÜRK DOSTLUK
VE KOORDINASYON DERNEĞİ
TEMSİLCİLERİ VAKFIMIZI ZİYARET ETMİŞTİR.**

25 HAZİRAN 2022 | CUMARTESİ 15:00

**DARÜSSELAM BÜYÜKELÇİMİZ
SAYIN MEHMET GÜLLÜOĞLU
VAKFIMIZA BİR ZİYARET GERÇEKLEŞTİRDİ.**

---

21 MAYIS 2022 | CUMARTESİ 14:00

ZAMBIYA DIPLOMASI ENSTITÜSÜ HEYETİ VAKFIMIZI ZİYARET ETTİ.

5 EKİM 2022 | ÇARŞAMBA 11:00

SUDAN CUMHURİYETİ ANKARA BÜYÜKELÇİSİ NADIR YOUSIF ELTAYEB VAKFIMIZA ZİYARET GERÇEKLEŞTİRMİŞTİR.

24 KASIM 2022 | PERŞEMBE 14:00

Araştırmalar

Araştırmalar

“SUDAN’DA GEÇİŞ SÜRECİ VE TÜRKİYE – SUDAN İLİŞKİLERİ” ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

Sudan’da yıllarca süren çatışmaların ardından Güney Sudan’ın bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkmasının, ülkedeki siyasi, ekonomik ve sosyal hayata büyük etkileri olmuştur. İç çatışmalar, iktisadi zorluklar ve siyasi temsil sorunları ülkenin ulusal ve uluslararası ilişkilerine tesir etmiştir. Ömer El-Beşir yönetiminin sona ermesiyle bir geçiş dönemine giren Sudan’da ortaya çıkan siyasi yapı, ekonomik, toplumsal, küresel ve bölgesel birçok sorunla karşı karşıya kalmıştır. Öte yandan, Türkiye ve Sudan’ın tarihin farklı dönemlerinde devam eden etkileşimi, günümüzde yürütülen çok boyutlu ilişkilerin geliştirilmesi için fırsatlar oluştururken, bazı zorlukları da beraberinde getirmektedir. Sudan’ın geçiş süreci göz önüne alındığında, Türkiye-Sudan ikili ilişkilerinin geleceği, bu arka plan dikkate alınarak analiz edilmelidir.

Bu sempozyum, Sudan’ın geçiş sürecini ve bunun Türkiye-Sudan ilişkileri üzerindeki etkilerini tartışmak üzere uzmanları ve akademisyenleri bir araya getirmiştir. Sudan’da geçiş sürecini ve Türkiye-Sudan ilişkilerini ele alan araştırmaların sunulduğu uluslararası akademik sempozyum 27-28 Ekim 2022 tarihinde İstanbul’da düzenlenmiştir. Toplam altı oturumda 23 tebliğin sunulduğu sempozyumda, siyasi ilişkiler, tarihsel bağlar, geçiş süreci, ekonomi, toplumsal ilişkiler, kültürel etkileşim ve sağlık gibi farklı konulara değinilmiştir.

Türkiye-Sudan İlişkileri | Türkiye-Sudan Relations

- Development of Turkish-Sudanese Relations 1956-2018

Prof. Dr. Hamza Elsir Mohamed Elhassan, Dean of the Faculty of Humanities, University of Bahri

- Türkiye-Sudan Relations: From the Strategy to the Unknown

Prof. Dr. Hassan Ali Mihammed Elsauori Alsaoury, Alneelain University

- Turkiye-Sudan Relations: From the Strategy to the Unknown

Prof. Dr. Hassan Ali Mıhammed Elsauori Alsaoury, Alneelain University

- The Impact of Political Developments in Sudan on Present and Future Turkish-Sudanese Relations

Ambassador Karar Mohamed Altohamy, Former Sudanese Ambassador

- The Political Transition in Sudan and Its Impact on the Future of Bilateral Relations Between Sudan and Turkiye: the Focus on Cultural and Human Relations

Arwa Jalal Mohammed Albasheer, African Organization for Humanitarian Affairs

- Sudanese-Turkish Relations Through the International Graduates as Agents of Everyday Diplomacy

Hacer Atabaş, Ph.D. Candidate at Bilkent University, Dr. Mehmet Köse, Africa Foundation

Tarihsel Bağlamı Anlamak: Sudan-Osmanlı İlişkileri | Understanding Historical Context: Sudan-Ottoman Relations

- Ottoman-Sudan Relations in the Period of Muhammed Ali Pasha (1805-1848)

Dr. Halil İbrahim Erol, Kırklareli Üniversitesi

- The Role of Education in Bilateral Relations: the Perception of Ottomans and Turks in Sudanese Textbooks

Prof. Dr. Zafer Çelik, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Esmâ Karadağ, University of Cape Town

- The Economic Potential of Sudan before the Ottoman Empire and Interactions between Sudan and the Islamic World

Doç. Dr. Ahmet Nurullah Özdağ, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Ekonomik İlişkiler | Economic Relations

- Economic Relations between Turkiye and Sudan

Mustafa Oğuz, Business Consultant

- Future Dimensions: Agricultural Cooperation between Sudan and Turkiye and Its Role in Achieving Food Security

Dr. Ali İbrahim Mohamed, Member of Parliament, Academic Researcher

- Turkiye-Sudan Relations: From the Strategy to the Unknown

Prof. Dr. Hassan Ali Mıhammed Elsauori Alsaoury, Alneelain University

- The Impact of Political Developments in Sudan on Present and Future Turkish-Sudanese Relations

Ambassador Karar Mohamed Altohamy, Former Sudanese Ambassador

- The Political Transition in Sudan and Its Impact on the Future of Bilateral Relations Between Sudan and Turkiye: the Focus on Cultural and Human Relations

Arwa Jalal Mohammed Albasheer, African Organization for Humanitarian Affairs

- Sudanese-Turkish Relations Through the International Graduates as Agents of Everyday Diplomacy

Hacer Atabaş, Ph.D. Candidate at Bilkent University, Dr. Mehmet Köse, Africa Foundation

Tarihsel Bağlamı Anlamak: Sudan-Osmanlı İlişkileri | Understanding Historical Context: Sudan-Ottoman Relations

- Ottoman-Sudan Relations in the Period of Muhammed Ali Pasha (1805-1848)

Dr. Halil İbrahim Erol, Kırklareli Üniversitesi

- The Role of Education in Bilateral Relations: the Perception of Ottomans and Turks in Sudanese Textbooks

Prof. Dr. Zafer Çelik, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Esmâ Karadağ, University of Cape Town;

- The Economic Potential of Sudan before the Ottoman Empire and Interactions between Sudan and the Islamic World

Doç. Dr. Ahmet Nurullah Özdağ, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Ekonomik İlişkiler | Economic Relations

- Economic Relations between Turkiye and Sudan

Mustafa Oğuz, Business Consultant

- Future Dimensions: Agricultural Cooperation between Sudan and Turkiye and Its Role in Achieving Food Security

Dr. Ali İbrahim Mohamed, Member of Parliament, Academic Researcher

Sudan'da Geçiş Süreci ve Sudan Dış Politikası | Sudan in Transition and Sudan's Foreign Policy

- Paramilitary Organizations and Armed Movements in the Transitional Period in Sudan

Dr. Hassan Elhagali Ahmed Elhagali, Department of Political Science, University of Khartoum

- The Impact of Regional Authoritarian Support on the Path of Democratic Transition in Sudan

Marafi Abdalla Albahi Alhussien, Sudan Development Institute/University of Medical Sciences and Technology

- Sudan's Foreign Policy in Geopolitical Context

Mohamed Abdelrahman Ibrahim Mohamed, University of Arizona

- Sudan-South Sudan Relations in the Transitional Period

Dr. Ceren Gürseler, Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi

- The Struggle over the Horn of Africa and Its Impact on the Transitional Period

Adiala Ahmed Mohamed Ahmed, Department of Political Science, University of Khartoum

Kültürel Etkileşim: Sosyal İlişkiler ve Algılar | Cultural Interaction: Social Relations and Perceptions

- Some Components of Sudanese Society Culture Derived from the Turkish Presence

Assoc. Prof. Asia Mohamed Sherif Hemmat, Department of Sociology, Anthropology and Social Work, Alneelain University

- The Factor of Social Media in Bilateral Relations

Mehmet Sadık Gür, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Sağlık: Gelecek Vaat Eden Bir Diplomasi Kanalı | Health: A Promising Diplomatic Channel

- Psychological and Social Experiences of Sudanese University Students in Türkiye

Dr. Pınar Güngör Ketenci, Dr. Fatma Kantaş Yılmaz, Msc. Z. Abidin Kocadağ, Prof. Dr. Hasan Hüseyin Eker, Prof. Dr. Haydar Sur,- University of Health Sciences

- Content Analysis of the “Health Envoys” Documentary shoot by the Ministry of Health in Sudan

Msc. Esranur Özer Orhan; Dr. Pınar Güngör Ketenci; Prof. Dr. Hasan Hüseyin Eker - University of Health Sciences

İş Birlikleri

İş Birlikleri

Afrika Vakfı olarak her sene düşünce kuruluşları ve üniversiteler ile kıta içerisinde, kıtaya dair bilgi birikimini ve saha deneyimlerini artırmak amacıyla iş birliği anlaşmaları yapmaktayız. Bu bağlamda, yapılan anlaşmalar ana hatlarıyla şu maddeleri içermektedir:

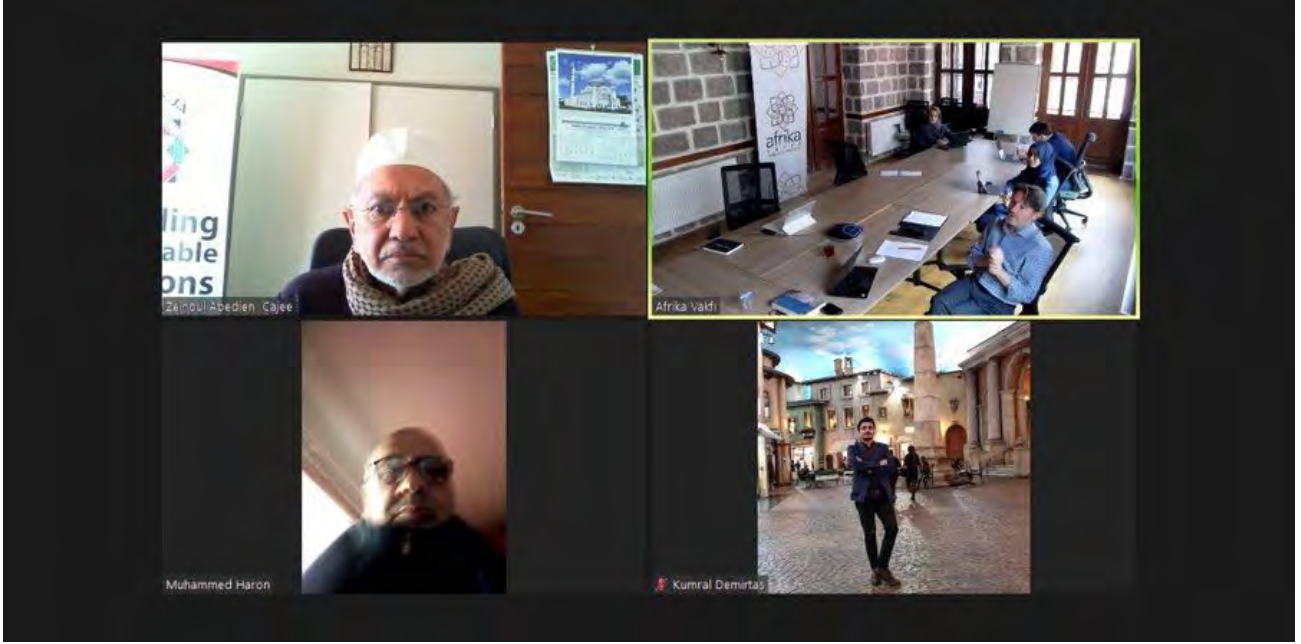
- Siyaset, kültür, tarih, eğitim, ekonomi ve ilgili alanlarda ortak araştırma ve politika çalışmaları yürütmek.
- Karşılıklı eğitim programları, seminerler ve etkinlikler düzenlemek.
- Karşılıklı bilgi, yayın, veri ve belge alışverişinde bulunmak.
- Taraflara bağlı akademisyen ve uzmanların değişimi.

Bilgilerini, deneyimlerini ve dil kapasitelerini geliştirmek amacıyla araştırmacı, öğrenci ve stajyer değişimi.

NAIROBI ÜNİVERSİTESİ İLE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

AWQAF SOUTH AFRICA İLE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

HARTUM ÜNİVERSİTESİ İLE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Afrika

Vakfı Yayınları

Afrika Vakfı Yayınları

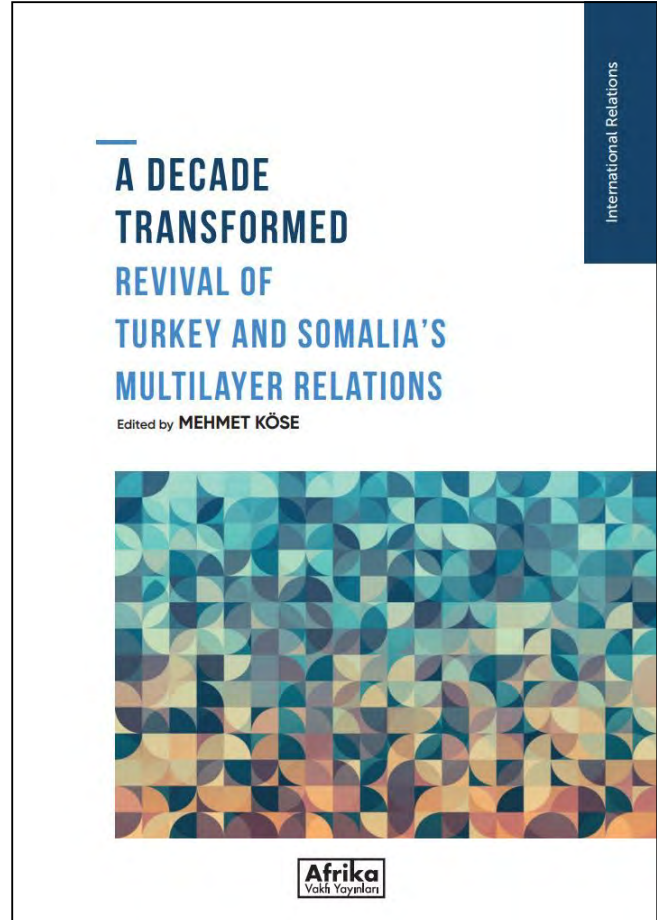
DÖNÜŞÜMÜN ON YILI

Türkiye'nin 2011 yılında Somali'yi derinden sarsan insani krizin etkisini azaltmaya yönelik adımları, Türkiye-Somali ilişkilerinin gelişimine ivme kazandırdı. Dönemin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geniş bir heyetle Somali'nin Başkenti Mogadişu'ya gerçekleştirdiği ziyaretten sonraki on yıl içinde iki ülkenin ilişkileri çok yönlü ve çok katmanlı bir boyuta ulaşmıştır. İkili ilişkiler, son on yılda Somali'nin yeniden inşa sürecine kayda değer katkılar sağladığı gibi, Türkiye'nin Afrika'ya açılım politikalarında da önemli bir kilometre taşı olmuştur. Bu eser, Türkiye-Somali ilişkilerini tarih, siyaset, güvenlik, barış inşası, ekonomi, kalkınma, toplum ve kültür gibi çeşitli alanlar özelinde değerlendiren metinlerden oluşmaktadır.

A DECADE TRANSFORMED REVIVAL OF TURKEY AND SOMALIA'S MULTILAYER RELATIONS

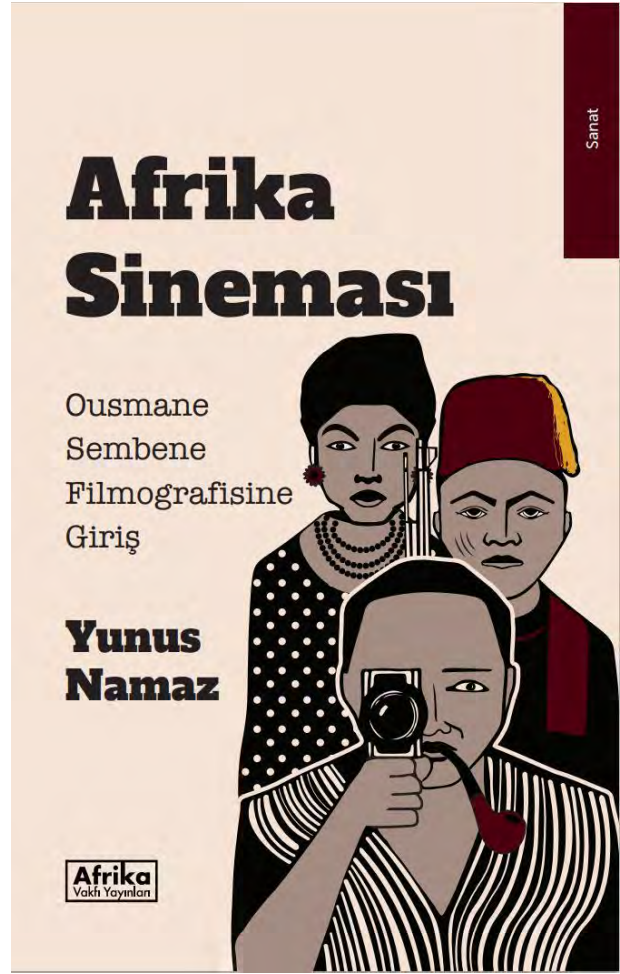
Turkey's humanitarian intervention operations to lessen the effect of the humanitarian crisis that hit Somalia hard in 2011, had a dramatic impact on the development of Turkey-Somalia relations. Recep Tayyip Erdogan's visit, then the Prime Minister of Turkey, to Somali Capital Mogadishu with a large delegation, has transformed the relations from limited fields such as security operations and political engagements under the umbrella of multilateral institutions to intertwined multifaceted and multi-layered relations embracing state-building, development, and improvement of economic infrastructure. Bilateral relations have made significant positive contributions to the reconstruction process of Somalia over the past decade. The relations with Somalia have been an important milestone in Turkey's Africa opening policies. This book is a collection of chapters assessing the growing relationship between Turkey and Somalia in diverse sectors and fields such as history, politics, security, peacebuilding, economy, development, society, and culture.

AFRİKA SİNEMASI

Birçok kıtada olduğu gibi Afrika'da da sinemanın gelişimi, bu sanatın doğuşuna kadar dayanır. Ancak Afrika'da 1960'lı yıllara değin varlığını sürdürmüş emperyalist ve kolonyalist uygulamalar ideolojik bir araç olarak bu sanatsal formun nasıl kullanılabileceğine daha fazla odaklanır. 1950'li yıllardan sonra Sahra Altı Afrika'da öne çıkan Senegalli yönetmenler bir yandan kolonyalist sinemayla ve onun doğurduğu sorunlarla mücadele etmişler, bir yandan da Afrika'ya özgü sinemanın dilinin ve imkânlarının ne olduğunu tartışmışlardır. Ousmane (Osman) Sembene de bu tartışmaya müdahil olarak Afrika'nın etnografik filmlerle tanıtılması sorunsalına ve oluşturulmaya çalışılan Afrikalı kimliğine eleştiriler getirir. Afrika sinemasının babası olarak kabul edilen ve edebi yönü güçlü olan Sembene, yarım asrı bulan sinema serüveninde hem sömürge öncesine hem de sömürge sonrasına odaklanarak sorunların altında yatan unsurların katmanlı yapılarına dikkat çeker. Bu eser, Sembene sinemasını ve Sahra Altı Afrika'da sinema çalışmalarını merkeze almaktadır. En nihayetinde Afrika sineması üzerine yapılan ilk çalışma olma özelliğini taşır.

Medya Faaliyetleri

Medya Faaliyetleri

Afrika Vakfı, daha geniş bir kitleye ulaşmak hedefiyle, kıtaya ilgisi bulunan insanların vakfın faaliyetlerinden haberdar olabilmesi için ilgili sosyal medya hesaplarını aktif bir şekilde kullanmaktadır. Bununla beraber hem yayınevinin hem de vakfın ayrı birer web sayfası bulunmaktadır. Bu sayfalar aşağıda gösterildiği gibidir, bu sayfalar dışında Afrika Vakfı'na ait hiçbir sosyal medya hesabı ve web sayfası bulunmamaktadır.

Basina Yansiyanlar

Basına Yansıyanlar

**Avrupa ülkelerinin gözü kulağı buraydı!
Afrika ülkesi Türkiye'yi seçme kararı aldı**

Yeni Akit Gazetesi, Afrika Vakfına ilgili QR koddaki haberi ile bu şekilde yer verdi.

İstanbul, Sudan'da Geçiş Süreci ve Türkiye-Sudan İlişkileri Uluslararası Sempozyumu'yla şenlendi!

İttifak

İttifak Gazetesi yazarı İbrahim Ethem Gören, Afrika Vakfına ilgili QR koddaki yazısı ile bu şekilde yer verdi.

Türkiye ile Güney Afrika'nın ekonomik ilişkilerinin geleceği panelde ele alındı.

HABER 1

Haber Haber 1, Afrika Vakfı'na ilgili QR koddaki haberi ile bu şekilde yer verdi.

Hacettepe Mh. Gelin Sk.
No:8 06230, Altındağ/Ankara

+90 312 235 0510

info@afrikavakfi.org

afrikavakfi.org

